

Együttműködés

Együttműködési megállapodást kötött a Magyar Vöröskereszt és az Igazságügyi Minisztérium kedden a Magyar Vöröskereszt székházában.

Hantos János, a Magyar Vöröskereszt Országos Végrehajtó Bizottságának elnöke a megállapodás aláírásakor elmondta: a Magyar Vöröskereszt alapszervezetei, aktivistái elő kívánják segíteni a büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartott munkára, egészséges életmódra nevelését, a szabadulók beilleszkedését a társadalomba.

Borics Gyula igazságügyi minisztériumi államtitkár hangsúlyozta: a bűnözés az utóbbi években emelkedő tendenciát mutat, visszazoritani csak társadalmi összefogással lehet. Országunkban hivatásos pártfogók egyengetik a börtönből szabadulók útját. A pártfogók száma azonban nem nagy. A vöröskeresztes aktivisták jelentősen elősegíthetik a bűnözés elleni küzdelmet, a megelőzést.

Budapest

Nemzetközi légi közlekedési szeminárium

A polgári légi közlekedésben dolgozó repülésirányítók élet- és munkakörülményeiről kezdődött kétnapos nemzetközi szeminárium kedden az Atrium Hyatt Szállóban.

Moldován Gyula, a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének főtitkára megnyitó beszédében emlékeztetett arra: a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Nemzetközi Szakszervezetei Szövetsége 1982-ben határozott arról, hogy a szocialista országok ágazati szakszervezetei kétevenként cseréljék ki tapasztalataikat a légi közlekedésben dolgozók élet- és munkakörülményeiről, s rendszeresen hangolják össze tennivalóikat. Minden alkalommal más-más területet vizsgálnak alaposabban, az idei budapesti tanácskozáson a repülésirányítók helyzetét elemezték.

A hazai tapasztalatokról Rágyánszky Sándor, a KSZDSZ légügyi ágazati bizottságának vezetője el-

mondta: *tavaly hazánkban 154 ezer légi járművet ellenőriztek és kezelték a légiforgalmi irányítók, akik igen magas színvonalon végzik munkájukat.* Ebbe a munkakörbe csak jól képzett, nagy tapasztalatokkal rendelkező szakemberek kerülhetnek. A mintegy 260 légiforgalmi irányító túlnyomó többsége műszaki főiskolát végzett, s közülük sokan beszélnek több nyelven. A légi forgalom fejlődésével, a műszaki feltételek változásával párhuzamosan, folyamatosan továbbképezik magukat, s kétevenként úgynevezett megerősítő szakvizsgát tesznek.

Felelősségteljes munkájuk, s a rájuk háruló nagy idegi és fizikai megterhelés miatt az ágazati szakszervezet különös figyelemmel kíséri a légi közlekedési dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását. A szakszervezet megítélése szerint a repülésirányítók munkájának fontosságával nem áll arányban jövedelmi helyzetük. A korábbi szakszervezeti állásfoglalás ellenére, nem sikerült még elérni azt sem, hogy a jelenlegi heti 40 órás munkaidőt 36 órára csökkentésük. Gondot okoz továbbá, hogy a különböző körzetekben dolgozók munkakörülményei eltérnek egymástól. Az újonnan felépített Ferihegy 2 repülőtérén korszerű technikai eszközökkel felszerelt, légkondicionált helyiségekben dolgoznak az irányítók, ám a régebbi munkahelyeken ennél jóval rosszabbak a munkafeltételek.

A nemzetközi szemináriumon Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, az NDK, Románia és a Szovjetunió szakemberei kicserélik tapasztalataikat magyar kollégáikkal arról: *mit tehetnek a szakszervezetek a repülésirányítók munkafeltételeinek további javításáért.* A szocialista országok légi közlekedésének szakszervezeti képviselői megbeszéléseik során egyetértettek abban, hogy folyamatos figyelemmel kell kísérni a repülésirányítók munkakörülményeit. Nemzetközi összefogásra van szükség ahhoz, hogy a technikai korszerűsítésekkel összhangban fejlődhesse a légi közlekedés irányítóinak felkészültsége, és minden lehetőséget meg kell kapni ahhoz, hogy teljesítőképességüket megőrizhessék.

N. I.

(MTI)

Kereskedők

Az Elnöki Tanács nemrég módosította az 1978-as belkereskedelmi törvényt, és az 1982-ben alkotott, a magánkereskedelemtől szóló törvényerejű rendeletet. A jogszabályok módosítását, kiegészítését a gazdasági életben bekövetkezett változások tették szükségessé, hiszen — hogy csak a legjelentősebb tényekre emlékeztessünk — időközben terjedt el az üzletek szerződéses üzemeltetése, a jövedelemérdekeltségi rendszer a kereskedelemben és a vendéglátásban, korszerűsödött a vállalatok irányítási rendszere.

1.

A két jogszabály szövegének elemzésekor érzékelhető, hogy a gazdaságirányítás mind kevésbé tesz különbséget a szocialista és a magánkereskedelmi között, s a kereskedelmet mindinkább mint egységes egészet kezeli. Erre utal egyebek között az is, hogy a magánkereskedőknek hasonló jogokat biztosít és kötelezettségeket ír elő, mint amilyenek az állami vállalatokra és a szövetkezetekre vonatkoznak.

Korábban például a helyi tanács csupán az államj és a szövetkezeti boltoknak írhatta elő bizonyos termékek kötelező forgalmazását, így a tej és a kenyér árusítását; ezután ezt — szükség esetén — magánkereskedőkre is elrendelheti. A gyakorlatban valószínűleg nagyobb súlya lesz az egységesítés egy másik vonásának, amely szerint a tanács nem csupán az állami és a szövetkezeti, hanem a magánüzletek nyitva tartási idejét is megszabhatja. Tapasztalhattuk, hogy a maszekok gyakran akkor húzzák le a redőnyt, amikor saját érdekük diktálja — például szombatonként, minek következtében már többször támadt zavar a lakosság kenyérellátásában. De nem ritka az sem, hogy a maszek, aki úgy itéli, hogy már eleget keresett, s mondjuk nem kíván magasabb adósávba kerülni, egész nyáron át zárva tartja üzletét, ami szintén ellentétbe kerülhet a fogyasztók érdekeivel.

A Balatonnál és más turisztikai területeken viszont azt figyelhetjük meg, hogy az elő- és az utószezonban kevés a működő üzlet; s csak a csússzezonban hajlandók árusítani, minek következtében a májusban, a szeptemberben üdülőkhöz hezebben vásárolnak. Ezután a helyi tanácsoknak jogukban áll az ilyen baj-

kat megelőzni, és a nyitvatartást — függetlenül attól, kié a bolt — a fogyasztói érdekekhez igazítani.

Köztudott, hogy a kistelepek jobb áruellátása érdekében a gazdaságirányítás bizonyos kedvezményeket nyújtott és nyújt az aprófalvakban, a tanyákon működő áfészeknek. Ezentúl az 1500 lélekszámnál kisebb településeken a magánkereskedők is élveznek kedvezményt: egyszerre több szakmát is gyakorolhatnak, sőt, szükség esetén egyidejűleg kisipari tevékenységet is folytathatnak.

Persze, a maszekok egyenjogúsítása nem korlátlan; továbbra is csak kiskereskedéssel foglalkozhatnak, a nagyban árusításhoz nincs joguk. Viszont az egységesítésre utal, hogy a jogszabály mindenkire, aki belkereskedelmi tevékenységet folytat, bevezette a *kereskedő* megjelölést, ami egyúttal a kereskedői foglalkozás gazdasági és társadalmi szerepének erősödését is tükrözi.

Bizonyos adminisztratív kööttségek feloldása szintén egységesen vonatkozik minden kereskedőre. A termelők például ezután minden külön engedély nélkül kereskedhetnek, ami egyaránt vonatkozik a gyárakra, az iparvállalatokra, amelyek már több száz boltot nyitottak az országban, és a mezőgazdasági kistermelőkre, akik árujukat minden külön engedély nélkül forgalmazhatják.

2.

Visszatérve a főfoglalkozású magánkereskedőkre, nem hagyhatjuk szó nélkül a törvényerejű rendeletnek azt a kitételét sem, miszerint a magánkereskedőnek személyesen is részt kell vennie az üzlet munkájában. Aki nem járta a maszek világ rejtelmeiben, aligha érti ennek a döntésnek a célját, az értelmét. Ha nem is sokan, de vannak olyan ügyeskedők, akik maguk és családtagjaik nevére több üzlet fenntartásához szereznek működési engedélyt. Az első, a második üzleten szerzett pénzből berendezik, áruval ellátják a harmadikat, a hatodikát is, de a munkát — a valódi üzemeltetést — átengedik más személyeknek, akik őket az üzleti hasznóból részesítik. Az ilyen manipulációkat megfélemezendő mondja ki a módosított jogszabály, hogy a magánkereskedői tevékenységet csak az folytathatja, akinek nevére a magánkereskedői igazolványt kiadták — ellenkező esetben a szakigazgatási szerv köteles a magánkereskedői igazolványt visszavonni.

G. Zs.

Vendégek a néphadseregben

Magyar írók egy csoportja a Honvédelmi Minisztérium meghívására kedden a Magyar Néphadsereg életével ismerkedett. A vendégeket az egész napos látogatásra elkísérte Horváth István altábornagy, az MN politikai főcsoportfőnöke, honvédelmi miniszterhelyettes.

Az írók elsőként az MN Légvédelmi és Repülő Parancsnokság egyik harcálláspontját keresték fel, ahol Stock János altábornagy adott tájékoztatót a hivatásos és a sorkatonák feladatairól. A vendégek megismerkedtek a szolgálat ellátásának körülményeivel, valamint a hazánk légterét vigyázó honi légvédelmi csapatok vezetésének korszerű technikai eszközeivel. Ezután egy alakulathoz látogattak el, ahol különböző típusú helikoptereket tekintet-

Amikor a két jogszabály-módosítási javaslat az Elnöki Tanács elé került, vita alakult ki az előterjesztés egy pontja felett. Eszerint ugyanis — eltekintve az indokolt kivételektől — kötelező az üzleteket magyar névre keresztelni. A javaslat természetesen a magyar ember számára érthetetlen és kiejthetetlen üzletnevezések ellen irányult, ami ellen korábban egy képviselő is interpellációt intézett a belkereskedelmi miniszterhez. Am az Elnöki Tanács tagjai közül ketten is felvetették: mi legyen akkor a nemzetiségek lakta településeken működő üzletekkel, amelyek a magyar mellett szerb, horvát, szlovák vagy más nyelvű neveket is viselnek? A vita során született meg a döntés, miszerint ilyen esetekben a kettős elnevezés indokolt.

A jogszabály-módosítások legintenzívebben bizonyára a magánkereskedőket foglalkoztatják, akik gyakran aggodalmaskodva vizsgálják, miként értékeli, segíti vagy csak túri tevékenységüket a gazdaságirányítás. A társadalom nem jelentéktelen rétegéről van szó: a magánkereskedők száma az elmúlt négy évben megkétszereződött, és ma már meghaladja a harminzretet. A forgalomba kerülő áruknak, szolgáltatásoknak mintegy 6 százalékát már ők juttatják el a lakossághoz, akik nemcsak boltokat, vendéglátóhelyeket, működtetnek, hanem újabb kempingeket, panziókat, sportpályákat is. Ők azt olvashatják ki a módosított szövegből, hogy bár tevékenységük csupán kiegészítője az állami, a szövetkezeti kereskedelemnek, de a kormányzat számít és épít rájuk, meghozza nem átmenetileg, hanem hosszú távon, tartósan.

3.

Bátorítja a módosított jogszabály az összes kereskedőt — most már használhatjuk ezt a megnevezést egységesen mindenkire, aki a belkereskedelemben tevékenykedik — arra, hogy rugalmasabban végezze dolgát: termeltesse, vagy akár termelje meg maga azt az árut, amire igény van, határozottabban képviselje a fogyasztói érdekeket az iparral szemben, és általában a szó eredeti, legjobban értelmében vett kereskedést folytasson.

S mit mondanak a módosított jogszabályok a fogyasztónak? Azt jelzik, hogy a kormányzat a korábban is nagyobb figyelmet szentel az áruellátásnak, amit a jog eszközeivel is igyekszik javítani, gazdagítani.

Tisztújítás
a zeneművészeknél

Még májusban lezajlott a Magyar Zeneművészek Szövetségének országos közgyűlése, a helyi csoportok tisztújító összejöveteleit ezekben a hetekben tartják országsszerte. A dél-magyarországi csoportét tegnap, kedden délután Szegeden, a zeneművészeti főiskolán rendezték meg, ahol Weninger Richárd titkár számolt be az elmúlt fél évtized fontosabb kezdeményezéseiről, eseményeiről.

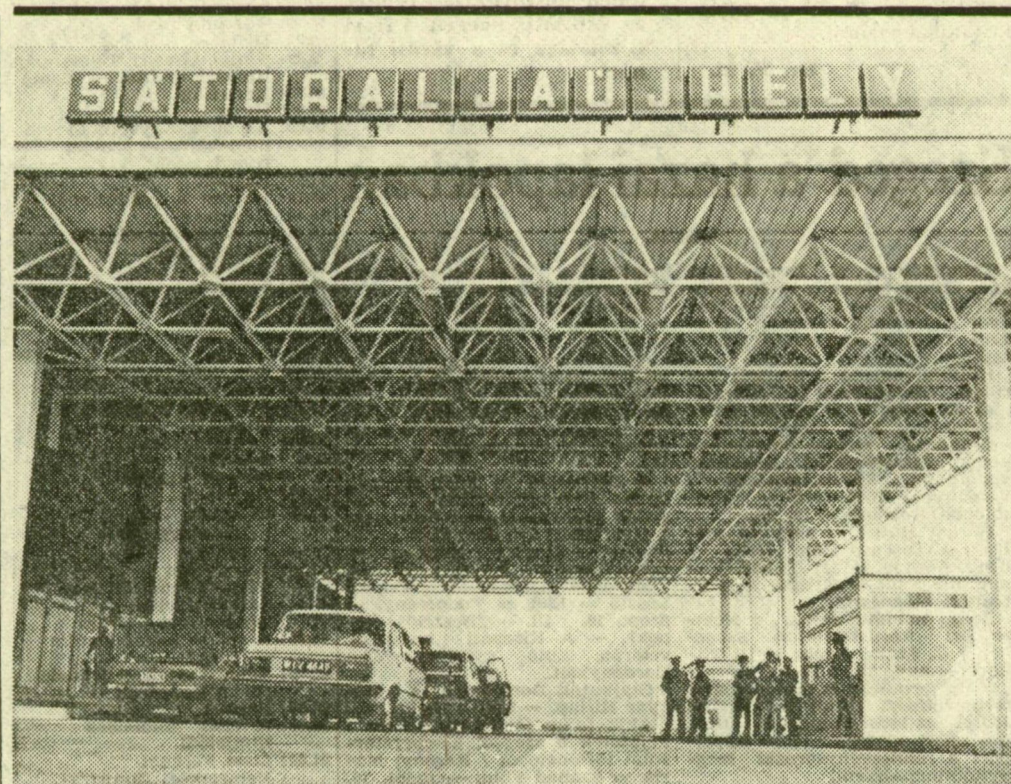
Nemcsak a megyében, az ide tartozó régióban is jó partnerkapcsolatot sikerült kialakítaniuk. A szövetségi csoport olyan kérdésekben hallatja véleményét, mint a zenei értékek őrzése, felfedezése, helyi előadóművészek támogatása, segítése. A megyei tanács rendszeresen juttat zeneművészeknek is az alkotói támogatásából, hasonlóképpen a városi tanács, mellyel még 1976-ból van együttműködési szerződésük érvényben. Különösen sokat tesz Szeged a kortárs magyar zene támogatásáért — a kamarazenei napokra kétevenként három művet rendelnek —, a mai magyar zene hetét pedig a szervezési gondokkal együtt patronálják, mely a zenészek szövetségi csoportjának is egyik legfontosabb teendője.

Ugyancsak tanácsai segédlettel tudnak fiatalokat Szegedre telepíteni. A filharmoniaiával hatékonyan fáradoznak az egyes évadok koncertnapjának összeállításán, s a szövetségi csoport természetesen a helyi művészek érdekeit képviseli, ám erőfeszítéseik — kivált a különböző csereakciókkal — eddig nem mindig hoztak eredményt. Utóbb a TIT-tel vették fel a kapcsolatot, ennek égíse alatt tervezik öt évre a főiskolai-egyetemi hangversenybérleteket. A helyi szövetségi csoport több közös programot bonyolított le Kecskeméttel, Békéscsabával, Bajával. S bár a rendezvények szervezése nem tartozik az elsődleges feladataik közé, szót kell ejteni évfordulós műsorokról, a zenei világnapok ünnepi hangversenyeiről, melyek sorában legközelebb, október

2-án, a Liszt-év jegyében tartandó koncerten ösbemutató is elhangzik: *Revive Szeged*. Szerényen indult, egyre jelentősebb, országos figyelmet is kiváltó eseménysorozat évente Szegeden a mai magyar zene hete, mely hosszú évek során olyan előadógárdát is foglalkoztatott, akik pedagógusként kamatoztatják ismereteiket a kortárs zenében.

Csébfalvy Karolyné, az országos szövetség ügyvezető titkára úgy beszélt a dél-magyarországi csoport munkájáról, hogy az úgyszólván egyedülálló, hasonlíthatatlan. Kezdeményezéseik, vállalásaik példamutatóak; nem utolsósorban ennek tudható be, hogy az országos közgyűlésen ketten is bekerültek az elnökségbe Szegedről, az elnök és a titkár.

Az elnök és a titkár, Vántus István, illetve Weninger Richárd, akiket a helyi csoport tegnap, plenáris értekezletén *egyhangúlag választottak újra* az elkövetkezendő öt évre.

Satoraljaújhely és a csehszlovákiai Slovenské Nové Mesto között szeptember 15-től megindult a forgalom az új közúti határátkelón. A magyar beruházással épült állomáson korszerű körülmények között dolgozhatnak a határőrök és a pénzügyőrök. Az új épületben a kiszolgálóhelyiségek mellett helyet kapott az Utasellátó büféje és az IBUSZ pénz- és viltutaváló fiókja is